

VISIE OP GROEN

DOCUMENT 2: VISIE OP GROEN VERSIE 2019

Dit document is een onderdeel van het Groeidocument Groen! De andere documenten die hierbij horen vindt u op onze website via de link www.terneuzen.nl/Inwoners_Terneuzen/Wonen/Groen

Leeswijzer

Hieronder beschrijven wij beknopt onze visie op natuur en (openbaar) groen. Daarnaast geven wij aan welke ambities wij hebben binnen dat kader. Deze worden gevolgd door een korte onderbouwing.

Uitgebreidere uitwerkingen geven wij in de verschillende beleidsnotities of uitvoeringsplannen die binnen het Groeidocument GROEN! opgenomen zijn of in de toekomst worden.

Visie

De visie op een sterk, betrokken en vitaal Terneuzen uit het coalitieakkoord 2018-2022 trekken wij door naar het groen in onze gemeente. Een duurzame, toekomstbestendige en aantrekkelijke leefomgeving waarin onze inwoners en gasten zich prettig en veilig voelen is ons doel. Wij werken samen met onze inwoners en andere partijen om dit te bereiken. Hierbij houden we thema's als biodiversiteit en klimaatverandering in het oog.

Er zijn talloze voordelen van een groene leefomgeving te noemen. Wij vatten ze hier kort voor u samen. In de onderliggende beleidsplannen gaan wij verder in op de voordelen. De voordelen van groen in de leefomgeving zijn eigenlijk algemeen bekend. Inwoners voelen zich er gelukkiger, gezonder en ervaren minder stress dan inwoners van stenige gebieden. De aanwezigheid van groen kan ook de waarde van woningen verhogen. Dit zijn conclusies uit onderzoeken die onderbouwen wat al lang bekend is: Groenvoorzieningen zijn onmisbaar voor de leefomgeving en nodig voor het voorkomen van verdere afname van de biodiversiteit.

Er zit echter wel een voorwaarde aan vast om inwoners deze voordelen te laten ervaren: De kwaliteit van het groen moet voldoende zijn. Wij kregen van inwoners een mager zesje voor onze huidige beeldkwaliteit. Hier zit dus ruimte voor verbetering in.

Het wordt tijd dat we groen gelijkwaardig behandelen aan de rode (bebouwing), grijze (verharding) en blauwe (water) pijlers binnen de ruimtelijke ontwikkeling. Groen kan een omgeving maken of breken. Laten we dus trots zijn op ons groen en het de aandacht geven dat het verdient!

Ambities:

1. We spreken met inwoners af hoe het openbaar groen in hun kern eruit moet zien en wie wat doet. Participatie verankeren we in ons beleid.
2. De beeldkwaliteit van het openbaar groen stellen we vast op minimaal beeldkwaliteit C. We streven hierbij naar beeldkwaliteit B.
3. De beeldkwaliteit voor het onderhoud van de begraafplaatsen stellen we vast op minimaal beeldkwaliteit C. We streven hierbij naar beeldkwaliteit B.
4. Nieuwe ontwikkelingen en renovaties voeren we toekomstbestendig uit. Klimaatadaptatie en biodiversiteit zijn hierin een belangrijk onderdeel.
5. We maken onze gemeente op een zo groen mogelijke manier bestendig tegen klimaatveranderingen.
6. We geven het versoberde openbaar groen meer kleur door waar mogelijk en gewenst bloeiende bij-, vlinder- en vogelvriendelijke beplantingen aan te planten.

7. We werken samen met de andere Zeeuws-Vlaamse gemeenten, Waterschap Scheldestromen, Provincie Zeeland, andere terreinbeheerders, ondernemers en inwoners om ons groene netwerk te versterken, waar mogelijk uit te breiden en de biodiversiteit te verhogen.
8. We moedigen inwoners, ondernemers, scholen en organisaties aan om ook op hun eigen terrein de natuurwaarden te verhogen of hun tuin te vergroenen.
9. Wij verkennen de mogelijkheden met betrekking tot een Integraal Beheerplan Openbare Ruimte.

Onderbouwing ambities:

1. *We spreken met inwoners af hoe het openbaar groen in hun kern eruit moet zien en wie wat doet. Participatie verankeren we in ons beleid.*

Het gemeentelijk openbaar groen is belangrijk voor de identiteit van de kernen. Het Groenbeheerplan per kern is een middel om burgerparticipatie in te bedden in onze organisatie.

Een groenbeheerplan per kern maakt het mogelijk de identiteit van de kern of wijk te versterken. Per kern of wijk bepalen we samen met inwoners waar we prioriteit aan geven. In het Beleidsplan Beheer Openbaar Groen bieden we een basis aan van waaruit we vertrekken. Hierin geven we aan welke beeldkwaliteit wij voor ogen hebben voor de hele gemeente.

In overleg met inwoners bepalen we waar we in de kern prioriteit aan geven. Is de door ons geleverde beeldkwaliteit niet toereikend of is er een andere wens? Inwoners kunnen zelf ook een steentje bijdragen aan de door hun gewenste beeldkwaliteit. Hierover maken we goede afspraken die we vastleggen. Zo is het voor iedereen duidelijk.

In kernen of wijken waar de leefbaarheid onder druk staat kunnen we via het initiatief 'cluster leefbaarheid kernen' maatwerk inzetten om de leefbaarheid van de kern of wijk te verhogen. Ook voor stadcentra of betekenisvolle plekken waar een hogere kwaliteit gewenst is maatwerk mogelijk.

2. *De beeldkwaliteit van het openbaar groen stellen we vast op minimaal beeldkwaliteit C. We streven hierbij naar beeldkwaliteit B.*

Kennisplatform CROW heeft normen opgesteld om de beeldkwaliteit binnen de openbare ruimte te kunnen beoordelen. De verschillende beeldkwaliteiten zijn gecategoriseerd op een schaal van A+ tot D. A+ staat hierin voor intensief beheerd groen en D voor beheer waarbij het uitgangspunt 'niets doen' is. Het huidige beheer geeft als resultaat een beeldkwaliteit tussen B en C.

De beeldkwaliteit wordt op een aantal onderdelen beoordeeld. Deze onderdelen bestaan uit bijvoorbeeld de lengte van overhangende takken, hoeveel onkruid er aanwezig is of hoe lang het gras is. Het is niet zo dat een lagere beeldkwaliteitsnorm per definitie een mindere uitstraling of een onverzorgd beeld geeft. Het is de kunst om extensief beheer er verzorgd uit te laten zien.

3. *De beeldkwaliteit voor het onderhoud van de begraafplaatsen stellen we vast op minimaal beeldkwaliteit C. We streven hierbij naar beeldkwaliteit B.*

Ook het onderhoud van de begraafplaatsen nemen wij mee in de beheerplannen per kern. Naast het onderhoud speelt ook de inrichting een rol in de beleving van de begraafplaatsen. De (her)inrichting pakken wij per begraafplaats aan, zoals omschreven in het plan van aanpak voor de ruimingen van de begraafplaatsen.

4. *Nieuwe ontwikkelingen en renovaties voeren we toekomstbestendig uit. Klimaatadaptatie en biodiversiteit zijn hierin een belangrijk onderdeel.*

Bij nieuwe ontwikkelingen en renovaties zijn we ons bewust van de noodzaak om groen in onze omgeving te hebben. We houden rekening met de ruimte die beplantingen nodig hebben. We geven ze de ruimte om uit te kunnen groeien zonder overlast te bezorgen. We gebruiken beplantingen die tegen een stootje kunnen en die een aanvulling zijn voor de leefomgeving.

We moeten de relatie tussen natuur en economie versterken. We merken dat bij veel ontwikkelingen groen of natuur niet op de agenda staat of een sluitpost is. Wij willen dat een groene inrichting of inpassing vanzelfsprekend wordt. Ook in centrumgebieden. Hiervoor verkennen we de mogelijkheden met betrekking tot een soort groentoets of -norm.

Met een groentoets of -norm eisen we bij nieuwe projecten aandacht voor groen en/of natuurwaarden. Hiermee kunnen we invulling geven aan klimaatadaptatie en het verhogen van de biodiversiteit. Ook versterkt dit het gevoel van een gezonde, prettige en veilige omgeving. Duurzame werkwijzen, machines en materialen hebben onze voorkeur bij het uitvoeren van (herinrichtings)werkzaamheden.

5. *We maken onze gemeente op een zo groen mogelijke manier bestendiger tegen klimaatveranderingen.*

Groen heeft in hoge mate een dempend effect op de gevolgen van klimaatverandering. Groen neemt water op bij hoosbuien en in natte periodes, het vermindert hittestress en beschermt de grond tegen uitdroging.

De toepassing van groen om deze problematiek het hoofd te bieden, heeft vele voordelen vergeleken met het gebruik van kunstmatige oplossingen als waterbergingskelders. Groen is vaak goedkoper en verhoogd ook de ruimtelijke kwaliteit van de omgeving omdat het naast een technische oplossing ook een sierfunctie en natuurfunctie vervult.

6. *We geven het versoberde openbaar groen meer kleur door waar mogelijk en gewenst bloeiende bij-, vlinder- en vogelvriendelijke beplantingen aan te planten.*

Het voorgaande groenbeleid gecombineerd met bezuinigingen heeft gezorgd voor sterk versoberde groenvoorzieningen. Inwoners willen meer kleur en minder geschoren beplantingen en gazon in het straatbeeld. Bij herinrichting of renovatie van de openbare ruimte passen we meer sterke, bloeiende en eenvoudig te beheren bij-, vogel of vlindervriendelijke beplanting toe. Daarom passen we ons assortiment voor beplantingen aan. Dit komt ook de biodiversiteit ten goede.

7. *We werken samen met de andere Zeeuws-Vlaamse gemeenten, Waterschap Scheldestromen, Provincie Zeeland, andere terreinbeheerders, ondernemers en inwoners om ons groene netwerk te versterken, waar mogelijk uit te breiden en de biodiversiteit te verhogen.*

Binnen Europa, Nederland, Zeeland en Zeeuws-Vlaanderen maken onze groene gebieden en structuren deel uit van een groter geheel. We richten ons niet enkel op ons eigen grondgebied, maar sluiten aan bij grotere groene netwerken zoals het natuurnetwerk. We zijn trots op onze twee Natura 2000 gebieden; de Westerschelde en Canisvliet bij Westdorpe. We realiseren ons dat deze Natura 2000 gebieden beperkingen op het economisch vlak met zich meebrengen. We zetten ons in om economische- en natuurbelangen zo goed mogelijk te combineren.

We beschermen onze landschappelijke diversiteit van verschillende polderlandschappen. Zowel de open landschappen met vergezichten als de besloten landschappen kennen wij waarde toe.

Met goede voorlichting maken wij onze inwoners, ondernemers en organisaties bewust van de noodzaak dat zij met ons mee doen in het verhogen van de biodiversiteit en de klimaatadaptatie. Het vergroenen van (school)tuinen en bedrijventerreinen kan hierbij een groot effect hebben. Projecten als 'de Groene Koegors', 'Tiny Forest' en 'Boom zoekt schoolplein' zijn hiervan een voorbeeld. Groen is op dit moment populair en kan op veel sympathie rekenen. Daar moeten we gebruik van maken.

8. *We moedigen inwoners, ondernemers, scholen en organisaties aan om ook op hun eigen terrein de natuurwaarden te verhogen of hun tuin te vergroenen.*

Met pakkende campagnes maken we inwoners en organisaties bewust van de noodzaak van groen in de buurt en wat zij zelf kunnen doen aan klimaatadaptatie en het verhogen van de biodiversiteit.

9. Wij verkennen de mogelijkheden met betrekking tot een Integraal Beheerplan Openbare Ruimte.

De beeldkwaliteit van de hele openbare ruimte wordt beïnvloed door meerdere onderdelen. De beeldkwaliteit van het groen, de verharding, openbare verlichting, aangrenzende percelen en bebouwing bepalen mede hoe een ander onderdeel ervaren wordt. We onderzoeken of we de renovatiecyclussen van deze verschillende disciplines meer op elkaar kunnen afstemmen.

Het doel hiervan is om een kwalitatief hoger niveau van de openbare ruimte te behalen en meer werk met werk te kunnen maken. In het groenbeheerplan per kern vermelden we ook renovatie- en herinrichtingsplannen van andere onderdelen in de openbare ruimte. Hiermee willen we integraal onze plannen de kans geven om op andere plannen 'mee te liften'. Zo kunnen we met kleine aanpassingen soms grote waarde toe voegen aan de ruimtelijke kwaliteit van de leefomgeving.

Mogelijk zijn deze beheerplannen door te ontwikkelen tot een Integraal Beheerplan voor de Openbare Ruimte.

Kaders:

Bij al deze beleids- en uitvoeringsplannen moeten wij ons houden aan regels uit de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn en de Wet natuurbescherming. Ons beleid moet aansluiten op het Landelijk natuurbeleid en Provinciaal natuurbeleid. Daarnaast houden wij rekening met de doelstellingen voor het klimaatbeleid, het Europese exotenbeleid en andere beleidsvelden waar groen invloed op heeft.

De gemeenteraad van Terneuzen,
griffier

J.H.P. (Joost) de Jong

burgemeester

J.A.H. (Jan) Lonink